

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 14CoP/85/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4424205232
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 07. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubomír Bundzel
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2025:4424205232.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ľubomíra Bundzela a sudcov JUDr. Róberta Foltána a JUDr. Kristíny Srnkovej vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.X.XXXX, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, dieťa rodičov – matky: C. D., nar. XX.X.XXXX, bytom B., E. F. XX, v konaní zastúpenej advokátom JUDr. Denisou Jánošíkovou, so sídlom Bratislava, Klincova 35 a otca: G. F. B. (F. G.), nar. XX.X.XXXX, trvale bytom H. G. I. X/X, XXXX J., K. A., C. A., Turkey, zastúpeného spoločnosťou JUDr. Milan Ficek, advokát, s.r.o., so sídlom Bratislava, Žilinská 14, IČO: 47 232 757, v konaní o návrhu matky na nahradenie súhlasu za otca vo veciach maloletého, o ktorých sa rodičia nevedia dohodnúť a o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného Nové Zámky č.k. 8P/177/2024-82 zo dňa 4.2.2025 takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1.
Napadnutým uznesením súd prvej inštancie výrokom I. zrušil uznesenie Okresného súdu Nové Zámky č.k. 8P/177/2024-49 zo dňa 24.1.2025. Výrokom II. súd prvej inštancie vyhlásil, že vo veci nariadenia neodkladného opatrenia a vo veci samej o nezhode rodičov nemá právomoc konať. Súčasne výrokom III. konanie vo veci nariadenia neodkladného opatrenia a vo veci samej o nezhode rodičov zastavil. Výrokom IV. rozhodol o trovách konania tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

2.
Svoje rozhodnutie právne odôvodnil ustanoveniami § 2, § 24, § 24a a § 39 ods. 1 zák. č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom v platnom znení, ako aj § 9, § 161 ods. 1,2 a § 129 ods. 4 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP). Vecne dôvodil, že rozhodujúcim kritériom pre určenie právomoci slovenských justičných orgánov v rodinných veciach, ktoré sa vzťahujú na výkon rodičovských práv a povinností sa považuje obvyklý pobyt dieťaťa. Konštatoval, že pojem obvyklý pobyt nemožno stotožňovať s pojmom trvalý pobyt ani s pojmom bydlisko. Uviedol, že všeobecne sa ním chápe, kde sa chce osoba zdržiavať, kde sa reálne fyzicky väčšinu roka nachádza, kde je jej centrum záujmu ako práca, škola a bez úmyslu sa tam zdržiavať trvalo. Mal za to, že pojem obvyklý pobyt nešpecifikuje iba jedna právna skutočnosť, ale musí sa vyhodnotiť súhrn skutkových okolností konkrétneho prípadu, aby sa dospelo k záveru, či osoba má niekde obvyklý pobyt. V tejto súvislosti uviedol, že miestom obvyklého pobytu je miesto, kde osoba má centrum (ťažisko) svojho života, svojich záujmov s ohľadom na svoj rodinný, pracovný a sociálny život. Pokiaľ ide o maloletú, tak konštatoval, že táto od augusta 2024 sa zdržiava na území Jordánska, kde navštevuje internátnu školu, na území tohto štátu je jej poskytovaná aj zdravotná starostlivosť. Maloletá má dvojité štátne občianstvo (SR, USA), jej materinským jazykom je anglický jazyk, na internátnej škole v Jordánsku sa zdokonaľuje v arabskom jazyku. Slovenský jazyk sa začala učiť po príchode na Slovensko v roku 2020. V konaní o rozvod

manželstva a úpravu práv a povinností rodičov k maloletej bola v konaní, vedenom na Okresnom súde Nové Zámky pod č.k. 8P/162/2022, zverená na čas po rozvode do osobnej starostlivosti otca, matke bola uložená povinnosť prispievať na jej výživu sumou 260 eur mesačne a tiež bol upravený styk matky s maloletou, pričom konanie vo veci úpravy práv a povinností rodičov na čas po rozvode nie je právoplatne skončené. Bolo zistené, že otec maloletej si v Jordánsku prenajíma byt, v ktorom má vlastnú izbu a v čase keď môže opustiť internát je v starostlivosti otca. V súčasnej dobe maloletá odmieta kontakt s matkou z dôvodu vyhlásenia medzinárodného pátrania po maloletej, na základe oznámenia matky o jej nezvestnosti, ktoré nebolo zastavené napriek tomu, že matka mala vedomosť o tom, že maloletá sa nachádza v Jordánsku na internátnej škole. Z vyjadrenia maloletej vyplynulo, že sa jej na škole v Jordánsku páči a chcela by tú školu aj dokončiť. Taktiež z vyjadrenia školy vyplýva, že maloletá sa v škole v Jordánsku dobre adaptovala, má dobré výchovno-vzdelávacie výsledky. V závere rozhodnutia súd prvej inštancie konštatoval, že z týchto dôvodov je predpoklad, že maloletá sa v Jordánsku bude zdržiavať dlhodobo (toho času je v 1. ročníku, pričom sa jedná o 4-ročné štúdium). Za tohto stavu mal za to, že je v najlepšom záujme maloletej, aby konanie vo veci nezhody rodičov bolo vedené v krajine jej obvyklého pobytu, t.j. v Jordánsku, kde má maloletá toho času svoje bydlisko a centrum záujmov, nevynímajúc ani dôvody hospodárnosti a rýchlosti konania. Mal za to, že obvyklým pobytom maloletej v čase podania návrhu bolo Jordánsko. Poukázal na to, že maloletá vo vzťahu k Slovenskej republike nemá žiadnu väzbu (okrem toho, že tu žije jej matka a stará matka), pričom rodičia maloletej sa nedohodli na voľbe práva SR. Za tejto situácie slovenské súdy nemajú právomoc vo veci konať. Kritériá pre určenie právomoci slovenských súdov sú uvedené v § 39 ZMPS, tieto sú uvedené v určitej postupnosti, keď kritérium obvyklého pobytu je na prvom mieste a kritérium podľa štátnej príslušnosti je uvedené na poslednom mieste. Maloletá má dvojaké štátne občianstvo, keď okrem toho, že je občanom SR, je aj občanom USA. Vzhľadom k tomu, že slovenské súdy nemajú právomoc konať možno konštatovať, že ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý je neodstrániteľný a tento má za následok zastavenie konania. Za tohto stavu súd prvej inštancie rozhodol tak ako je uvedené vo výrokovvej časti napadnutého uznesenia. O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP.

3.

Proti tomuto uzneseniu súdu prvej inštancie podala v zákonnej lehote odvolanie matka maloletej v časti výrokov II., III. a IV., a to v zmysle § 365 ods. 1 písm. f) a h) zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP), nakoľko súd prvej inštancie konštatoval, že slovenské súdy nemajú právomoc vo veci konať, čo odôvodnil tým, že obvyklým pobytom maloletej v čase podania návrhu bolo Jordánsko. Súčasne rozhodnutie o neexistencii právomoci odôvodnil tým, že maloletá z vôle otca študuje v Jordánsku od augusta 2024, kde sa aj dlhodobo zdržiava, a preto je v záujme maloletej, aby o nezhode rodičov rozhodol jordánsky súd, ktorý by mohol maloletú v prípade potreby v konaní vypočuť. Poukázal tiež na to, že maloletá nemá k Slovensku väzbu, okrem toho, že matka žije na Slovensku a maloletá má slovenské štátne občianstvo. Takúto argumentáciu súdu prvej inštancie považuje za absurdnú, pretože maloletá ako aj ona sú občanmi Slovenskej republiky, maloletá má na území SR trvalý pobyt a do Jordánska bola premiestnená neoprávnene, t.j. bez jej súhlasu a bez súhlasu príslušného súdu. V tejto súvislosti poukázala na to, že maloletá do zahraničia premiestnená v rozpore s uznesením Krajského súdu Trnava, ktorý v konaní č.k. 12CoPno/6/2024-1074 zo dňa 25.7.2024 uložil otcovi zákaz vycestovania maloletej do Jordánska. Zdôraznila, že súd prvej inštancie dôverne pozná pomery rodičov ako aj maloletú, nakoľko vo veci viedol niekoľko konaní, vrátane konania o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej. Vo vzťahu k určeniu právomoci súdu konať vo veci nezhody rodičov poukázala na ustanovenie § 112 CMP, keď podľa odseku 1, je na konanie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých miestne príslušný súd, v ktorého obvode má maloletý v čase začatia konania bydlisko určené dohodou rodičov alebo iným zákonným spôsobom (maloletá má trvalé bydlisko u matky, ktoré doposiaľ nebolo zmenené). Okrem toho zákonným spôsobom sa nezmenili okolnosti, podľa ktorých sa posudzuje miestna príslušnosť, pretože maloletá bola do Jordánska premiestnená bez súhlasu matky a v rozpore s uznesením Krajského súdu v Trnave č.k. 12CoPno/6/2024-1074 zo dňa 25.7.2024, ktorý otcovi zakázal s maloletou vycestovať. Taktiež poukázala na ust. § 112 ods. 3 CMP, z ktorého vyplýva, že ak ide o maloletého, ktorý nemá v Slovenskej republike bydlisko určené podľa odseku 1 a na konanie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých má súd právomoc podľa osobitného predpisu, je na konanie miestne príslušný súd, ktorý je s ohľadom na záujem maloletého a okolnosti prípadu vhodný na prejednanie veci. Mala za to, že táto podmienka je splnená, pretože doposiaľ súdy Slovenskej republiky konali vo viacerých konaniach týkajúcich sa výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej, vrátane samotného konania o rozvod, pričom konanie vo veci úpravy práv a povinností rodičov na čas po rozvode doposiaľ nie je právoplatne skončené. Ďalej namietala, že vzhľadom k tomu, že maloletá nebola

premiestnená do Jordánska zákonným spôsobom, poukázala na článok 5 a 7 Dohovoru o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone a spolupráci v oblasti rodičovských práv a povinností zo dňa 19. októbra 1996, keď v článku 5 ods. 2 je uvedené, že ak dôjde k zmene obvyklého pobytu dieťaťa na územie iného zmluvného štátu, nadobudnú s výnimkou ustanovenia článku 7 právomoc orgány štátu nového obvyklého pobytu dieťaťa. Z tohto Dohovoru tiež vyplýva, že na to, aby dieťa nadobudlo obvyklý pobyt v zahraničí je nevyhnutné, aby sa tam zdržiavalo minimálne jeden rok. Do tejto doby si orgány štátu a súdy zachovávajú svoju právomoc. Napriek tomu, že otec bol rozsudkom v rozvodovom konaní zaviazaný ju pravidelne informovať, a to k poslednému dňu každého mesiaca v kalendárnom roku o zdravotnom stave maloletej, jej školských výsledkoch, mimoškolských aktivitách a priebežne jej podávať správy o aktuálnych mimoriadnych podstatných veciach týkajúcich sa maloletej, otec tak doposiaľ neurobil. Žiadala, aby odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

4.

K odvolaniu matky sa vyjadril otec maloletej, ktorý uviedol, že maloletá nadobudla štátne občianstvo SR neoprávnene, bez jeho vedomia a súhlasu, za účelom realizácie únosu dcéry z Londýna na Slovenskú republiku. Poukázal na to, že matka maloletej do žiadosti o štátne občianstvo SR dcéry k jeho osobe úmyselne uviedla nesprávne údaje. Pokiaľ ide o argumentáciu matky, tak poukázal na to, že Civilný mimosporový poriadok hovorí o príslušnosti a zákon o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom o právomoci. Až potom ako má súd právomoc konať, je možné pristúpiť k určovaniu príslušnosti podľa CMP. Právomoc určuje zákon o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom, a túto má súd v Jordánsku, pretože maloletá začala študovať na škole v Jordánsku, má tam obvyklý pobyt, priateľov a sociálne väzby. okrem toho má v Jordánsku zabezpečenú aj zdravotnú starostlivosť. Slovenský súd môže mať právomoc iba v tých prípadoch, ak je obvyklý pobyt dieťaťa na území SR a až následne sa uplatnia pravidlá podľa CMP. Pokiaľ ide o Dohovor o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone a spoluprácu v oblasti rodičovských práv a povinností a opatrení na ochranu dieťaťa, tak tento predpis sa nevzťahuje na Jordánsko, ktoré nie je signatárskym štátom tohto Dohovoru. Okrem toho zdôraznil, že tento Dohovor hovorí o neoprávnenom premiestnení, avšak v danom prípade maloletá študuje v zahraničí na podklade právoplatného a vykonateľného rozhodnutia slovenského súdu ako aj z jej vlastného rozhodnutia, a preto nie je ani splnená podmienka výkonu opatrovníckeho práva, ktoré v súčasnosti vykonáva on ako otec a nie matka. Poukázal na to, že s matkou maloletej už nie sú manželmi, pričom rozsudok Okresného súdu Nové Zámky č. k. 8P/162/2022 zo dňa 3.12.2024 nadobudol v časti o rozvode manželstva právoplatnosť dňa 21.1.2025. Poukázal taktiež na to, že niekoľkokrát matku informoval a pozýval, aby prišla dcéru navštíviť. O týchto skutočnostiach predložil aj dôkazy (maily), pričom matku maloletej informoval o jej známkach a úspechoch, avšak napriek tomu, že všetky správy a informácie jej boli doručené, tak matka na ne z neznámych dôvodov nereagovala a dcéru neprišla ani navštíviť. Žiadal, aby odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil.

5.

Odvolací súd preskúmal vec, v ktorej nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 65 CMP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 384, § 385 CSP) a dospel k záveru o dôvodnosti odvolania matky maloletej.

6.

Predmetom odvolacieho konania je preskúmať, či súd prvej inštancie vec správne právne posúdil, keď vyhlásil, že nemá právomoc konať vo veci nariadenia neodkladného opatrenia a vo veci samej o nezhode rodičov (výrok II.) a súčasne konanie vo veci nariadenia neodkladného opatrenia a vo veci samej o nezhode rodičov zastavil (výrok III.).

7.

Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa článku 1 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, Slovenská republika uznáva a dodržiava všeobecné pravidlá medzinárodného práva, medzinárodné zmluvy, ktorými je viazaná a svoje ďalšie medzinárodné záväzky.

Podľa § 39 ods. 1 ZMPS, právomoc slovenských súdov vo veciach starostlivosti o maloletých je daná, ak má maloletý na území Slovenskej republiky svoj obvyklý pobyt, jeho obvyklý pobyt nemožno určiť, alebo je občanom Slovenskej republiky.

Podľa článku 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, každý sa môže domáhať ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v určených prípadoch na inom orgáne.

Podľa § 389 ods. 1 písm. d) CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali.

8.

V prvom rade je potrebné uviesť, že súd kedykoľvek za konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (procesné podmienky). Zákon však výslovne procesné podmienky neuvádza. Možno teda dôvodiť, že procesnými podmienkami musia byť také vlastnosti súdu a účastníkov, ktoré jedine umožňujú dosiahnuť cieľ civilného konania. Ak v konkrétnej veci nie sú splnené procesné podmienky, takéto konanie vykazuje nedostatky. Na strane súdu patria k procesným podmienkam také vlastnosti, ktoré sú vymedzením jeho práv a povinností vykonávať ako orgán štátu civilné konanie a na základe jeho výsledkov rozhodovať. Nedostatok procesných podmienok môže byť neodstrániteľný alebo odstrániteľný. Prekážka nedostatku právomoci súdu je prekážkou konania, ktorá je neodstrániteľná, čoho procesným dôsledkom je, že súd nemôže vydať rozhodnutie vo veci, ale musí konanie o návrhu, ktorý nespadá do jeho rozhodovacej právomoci, podľa ustanovenia § 9 CSP zastaviť.

9.

V predmetnej veci súd prvej inštancie pri posudzovaní otázky právomoci súdu konať vo veci správne aplikoval zák. č. 97/1963 Zb. z hľadiska použitia právneho predpisu, ktorý za rozhodujúce kritérium pre určenie právomoci slovenských justičných orgánov v rodinných veciach, ktoré sa vzťahujú na výkon rodičovských práv a povinností, považuje obvyklý pobyt dieťaťa. V tejto súvislosti je tiež nevyhnutné uviesť, že medzi Slovenskou republikou a Jordánskom nie je podpísaná dvojstranná zmluva v oblasti rodičovských práv a povinností, resp. právomoci vo veci konať a pokiaľ ide o Dohovor o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone a spolupráci v oblasti rodičovských práv a povinností a opatrení na ochranu dieťaťa zo dňa 19. októbra 1996 (Haagský dohovor), tento predpis sa nevzťahuje na Jordánsko, ktorý nie je jeho signatárskym štátom.

10.

Pokiaľ má súd skúmať a vyriešiť otázku svojej právomoci na prejednanie a rozhodnutie veci s cudzím (medzinárodným) prvkom (ktorý môže byť daný štátnym občianstvom, obvyklým pobytom účastníkov konania, predmetom konania alebo okolnosťami vyplývajúcimi z predmetu konania), vychádza z obsahu mnohostranných, prípadne dvojstranných zmlúv (dohovorov), ktorými je ten – ktorý štát viazaný. Len v prípade, ak takýchto dohovorov niet, prípadne ich nemožno na daný prípad použiť, súd aplikuje pri vyriešení otázky, či v predmetnej veci je daná jeho právomoc normy svojho vnútroštátneho právneho poriadku upravujúce rozhodné právo na riešenie veci s cudzím prvkom v prípade kolidujúcich právnych poriadkov, ako aj upravujúce právomoc súdov.

11.

Pojem „obvyklý pobyt“ nevymedzujú zákony Slovenskej republiky ani medzinárodné zmluvy. Nemožno ho stotožňovať s pojmom trvalý pobyt (aj keď je spravidla s trvalým pobytom totožný), ani s pojmom bydlisko. Všeobecne sa ním chápe pobyt, kde sa osoba zdržiavať, kde sa reálne, fyzicky väčšinu roka nachádza, kde je centrum jej záujmu (práca, škola). Súd pri posúdení otázky, či má osoba obvyklý pobyt na území určitého štátu, musí brať do úvahy všetky relevantné okolnosti konkrétneho prípadu dané dôvodmi a dĺžkou prítomnosti, rodinnými väzbami, vykonávaním zárobkovej činnosti, či charakterom zdroja príjmov, bytovou situáciou a ďalšími. Pri skúmaní obvyklého pobytu dieťaťa musí súd po zistení, kde sa dieťa prevažne zdržiava, vyhodnotiť primárne dôvody a dĺžku trvania tohto stavu. Okrem fyzickej prítomnosti dieťaťa na území konkrétneho štátu musia byť zohľadnené ďalšie faktory, z ktorých je možné vyvodiť, že táto prítomnosť nemá dočasný alebo príležitostný charakter.

12.

Súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí konštatoval, že vo veci nariadenia neodkladného opatrenia a vo veci samej o nezhode rodičov slovenské súdy nemajú právomoc konať, nakoľko obvyklým pobytom maloletej v čase podania návrhu bolo Jordánsko. V súvislosti so svojimi závermi pritom, okrem iného, uviedol, že maloletá vo vzťahu k Slovenskej republike nemá žiadnu väzbu, okrem toho, že tu žije jej matka ako aj stará matka (?).

Opomína pritom nie nevýznamnú skutočnosť, že konanie o úprave rodičovských práv a povinností k maloletej doposiaľ nebolo ukončené právoplatným rozhodnutím, ako aj na to, že o svojej právomoci rozhodovať o návrhoch na nariadenie neodkladného opatrenia vo vzťahu k maloletej doposiaľ slovenské súdy nemali žiadnu pochybnosť, ako to vyplýva zo skutočností, že v konaní Okresného súdu Nové Zámky č.k. 8P/72/2024 bol nahradený súhlas matky so zápisom maloletej do školského zariadenia na území iného štátu. Súd prvej inštancie ako aj odvolací súd pritom vecne posudzovali viaceré návrhy na nariadenie neodkladných opatrení, týkajúcich sa úpravy rodičovských práv a povinností vo vzťahu k maloletej.

13.

Z okolností prípadu vyplýva, že maloletá so slovenským štátnym občianstvom pred odchodom do zahraničia od októbra 2020 do leta 2024, t.j. cca 4 roky žila na Slovensku, kde študovala, mala zabezpečenú komplexnú zdravotnú starostlivosť, mala rodinné väzby k matke so slovenským štátnym občianstvom a k starej matke, v súvislosti s čím nie je dôvodné mať pochybnosti o vtedajšom centre jej záujmov.

Terajší pobyt maloletej v zahraničí, ktoré nie je domovským štátom žiadneho z jej rodičov, má spojitosť výlučne so štúdiom na internátnej škole, pričom nič nenasvedčuje tomu, že by maloletá, starostlivosť o ktorú je doposiaľ predmetom konania súdu, mala aj z iných dôvodov sa v krajine pobytu zdržiavať. Ide preto podľa doterajších poznatkov súdu o pobyt úzko účelovo zameraný a dočasný, ktorý s obvyklým pobytom nie je možné stotožňovať.

14.

Vychádzajúc z týchto záverov odvolací súd v okolnostiach prípadu nezistil dôvod pre vyslovenie nedostatku právomoci súdu vo veci konať, v súvislosti s čím uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti podľa § 389 ods. 1 písm. d) CSP zrušil a podľa § 391 ods. 1 CSP vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, nakoľko dôvody, pre ktoré súd prvej inštancie takéto rozhodnutie vydal, neexistovali.

15.

Toto uznesenie bolo senátom odvolacieho súdu prijaté pomerom hlasov 3:0, teda jednohlasne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom, prípadne má možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).